

Koidula Press

Märts 2010

hind 5kr

Eksamiperiood paistab

Kuidas saavutada parimat eksamivormi? Loe lk 14

**Emakeelepäev
pani näitlema ja
vaidlema**

Lk 2

**Kogu tõe raa-
matukogust
"Eesti sõda" -
noored on rahu
poolt**

Lk 3

**Laulukõrid võt-
sid mõotu
Tõusev täht-
Liivi Sõrmus**

Lk 5-6

**Noored emad
ehk kuidas käsi
käib?**

Lk 6-7

**Lugusid ekvaa-
tori kandist
Dance@Europe**

Lk 8-9

**Kas staarid või-
vad endale
KÕIKE lubada?
Press vs.
Siinmaa**

Lk 10-13

Annika
Andresen

Minu viimane

Tõesti-tõesti! Tegemist on minu viimase juhtkirjaga Koidula Pressis. Kooli lõpp jõuab iga päevaga üha lähemale ning sellega koos ka eksamiperiood. Seetõttu panengi käesolevaga enda kaks aastat ja kaheksa lehenumbrit kestnud peatoimetaja ameti maha.

Lehevalmistamine on olnud minu jaoks äärmiselt meeolukas ja põnev tegevus. Ei ole harv juhus, kui veerandi viimane nädal tuleb viibida kabinetis 401 kuni koolimaja uste sulgemiseni – kohvi, rõõmsa meele, lennuka fantaasia ja vahel ka Ristoga (kes on meie kujundaja). Oleme seejuures iseendale märkamatuult kulutanud palju väärtuslikku aega, kuid seda ütlemlata lustlikult.

Koidula Pressi aegu jään meenutama vaid heade sõnadega.

Ja arvan, et nüüd on viimane aeg avaldada SSS (Suur Sudoku Saladus). Nimelt on usinamad sudokulahendajad viimased 6 lehte täpselt samasid sudokusid lahendanud, ilma et arugi saaksid! :) Vabandan, kui kellegi peetumuse valmis-tasin, kuid olgem ausad – tögamine on pagana lahe tegevus!

Hüvasti, peatse kohtumiseni, *tschüss, auf wiedersehen, bye, ...* ja kõike head!

Teie ekspeatoimetaja.

Emakeelepäev Koidula koolis

Meribel Sinikalda

Emakeelepäeva puhul toimus koolis mitmeid huvitavaid üritusi. Mõõtu võeti nii näitlemises kui ka väitlemises.

Mängiti Lutsu

Reedel, 12. märtsil sai näha 5.-6. klasside lõbusaid lühinäidendeid ja muinasjutusüžeesid, mis olid valminud O. Lutsu „Kevade“ põhjal. Viienda-te klasside parimaks osutus 5.c klassi näidend, nemad võtsid ka parima nais- ja meesnäitleja tunnustused :auhinna said Anti Holger Mutik ja Diana Kristina Mutik 5.c-st. 6.ndate parimaks sai 6.b klassi näidend „Seitse vanatüdrukut“. Emakeele õpetaja Ille Rohtlaane arvates oli näidendite tase ühtlaselt hea, ta leidis, et lood olid muudetud noortepäraseks ja omanäoliseks, näiteks oli sisse toodud tegelased tänapäevast, nagu Monk või Zenja Fokin. „Rõõm oli näha noori talente ja tunda tõelist näitlemise mõnu“, rääkis Rohtlaan.

Kohustuslikule kirjan-dusele EI?!

Esmaspäeval, 15. märtsil leidis aset lugemisaastale pühendatud näidiseväitlus, kus vaieldi kohustusliku kirjanduse vajalikkuse üle. Ka publikule oli antud võimalus arutelu käigus oma sõna sekka öelda. Eitajate argumendid, et õpilastel on piisavalt mõistust omi valikuid teha, jäid küll mõneti õhku ja piisavalt põhjendamata, määras eitajate ülekaalu aga esinemise jõulisus ja ladusus. Jaatajate tugevus oli selgus ja põhjendatus. Väitlejate juhendaja Ebe Saarna, kes ise üritusega väga rahule jäi, tõdes, et kui rahvas ja

žürii oleks olnud argumentikriitilisem ja seega ka raskemini mõjutatav, siis oleks tulnud võitjateks hoopis jaatajad ning märkis, et tugevaimaks kõnelejaks oli Karl Kütt. „Meil on jube kihvti gümnaasium, kes aktiivselt sõnelusse sekkus ja väga asjakohaste küsimustega lagedale tuli,“ rõõmustas Saarna.

Eitajate poole peal sõna võtnud Erik Nisu tõdes, et emakeelepäeva puhul korraldatud avalik väitlus oli igati tore ning publikus kirgi kütnud teema igati asjakohane. Seejuures lisab ta: „Loodan, et järgmisel debatil osalejad on juba uued inimesed rahva seast.“

Võitjameeskonna trumbiks osutus kavalus ja esinemisoskus. Eitajad Stina Raudsepp, Gerli Viikmaa ja Erik Nisu. Foto: Aira Peterson

Üks küsimus direktorile

Missugused on Teie lugemiseelistused ja mis on Teie lemmikraamat?

Foto: erakogu

Minu lemmikud on klassikud, tänapäevakirjandus, mis viimasel ajal välja on tulnud, mulle eriti peale ei lähe. Aga pean veel ütlema, et viimasel ajal ma eriline lugemishull ei ole, nooremana olin lugemishaige kohe ja püüdsin end sellest ravida. Minu lemmikraamatuid on kokku terve sari „Suuri sõnameistreid“, välja arvatud Lo Guang-Tšungi „Kolmevalitsus“.

Taktikamäng tõi Koidulale võidu

Annika Andresen

Kolme viimase kuu jooksul on meie koolis aset leidnud meediatemalise mälumängu "Meediamull" eelvoorud. Nende põhjal osutus edukaimaks meie kooli esindanud võistkond.

Mälumäng toimus kolmes astmes: 10ndike, 11ndike ja 12ndike arvestuses. Kõikides voorudes teenitud punktid liideti.

"Meediamulli" kolme vooru üldvõitjad olid viimases jõukatsumises osalenud koolid: esimene 39,5 punktiga Koidula kool, teine 39 punktiga Audru keskkool ja kolmas 34,5 punktiga Ülejõe gümnaasium.

"Meediamulli" eesmärk on arendada meediahuvi, panna proovile oma meediatadmised ja -oskused. Selles mälumängus osalevad Järva-, Viljandi- ja Pärnumaa gümnaasiumide õpilased.

Maakondade koolide paremad kohtuvad finaaliveistlustel 9. aprillil. See mäng peetakse seekord Pärnus Koidula gümnaasiumis.

Noored kõnelesid rahu poolt

Liis Jürimäe

Vabariigi aastapäeva puhul korraldasid Isamaa ja Res Publica Liidu noored ja MTÜ Minu Eesti kõnevõistluse, mille teemaks oli „Eesti sõda“. Noorte kõnesid olid hindamas Pärnu maavanem Andres Metsoja, Pärnu Postimehe peatoimetaja Hannes Kuusma ning endine Kaitseliidu Pärnumaa maleva pealik Erik Reinhold. Iseseisvusmanifesti luges ette Sepo Seeman.

Sel korral oli noorte aktiivsus võrreldes eelmiste aastatega tunduvalt suurem - võistlusele registreeris 16, reaalselt võttis osa aga 13 noort.

Suurem osa kõnelejatest rääkis sõjast kui Eesti ajaloos toimunud sündmustest ning sellest, mida teha, et tulevikus sellisesse traagilisse olukorda mitte sattuda.

Kõnevõistluse võitja, Karoliine Maalinn Sütetava Humanitaargüm-

naasiumi kaheksanda klassi õpilane, rääkis oma kõnes sõjast selle otsesest mõttest - võitlevatest inimestest Eesti vabaduse eest. Ta arvas, et Eesti sõda ei tule enam iialgi, sest tema ja kõik maailma noored tahavad elada rahu ning parandada seda kallilt hoitud rahu ja vabadust järgmistele põlvkondadele.

Oma kõned esitasid ka meie kooli õpilased Karmen Kaljula, Kristina Nogteva, Andres Jaanson ning Siim Õunap.

Karmen Kaljula ütles oma kõnes: "Igaüks meist peaks tegema oma panuse ning suunama oma igapäevased toimetused paremasse Eesti tulevikku. Vaid üheskoos tegutsedes suudame võita Eesti sõja!"

Noorte kõnedest võib välja lugeda, et Eesti on valmis edasi liikuma ja edaspidi sõtta mitte sattuma. Loodame, et üheskoos suudame me jõuda parema Eestini!

Kõnedele elati kaasa ja lehvitati loosungeid, seda tegid ka meie kooli 12.c klassi tüdrukud.
Foto: Pärnu Postimees

Neljanda kor- ruse koridor tuleb avaram

Grerten Berendson

Selle aasta jaanuaris hakati ehitama esimesele korrusele majahoidja korteri asemele uut raamatukogu. Otsus teha uus ja suurem raamatukogu tuli majahoidja korteri vabanemisest.

Praegune raamatukogu asub juba uutes ruumides, aga tööd veel ei saa alustada, sest uued riulid saavad märtsis.

Uus raamatukogu on värviküllasem ja moodsam. Seoses uue raamatukoguga jääb laenutussüsteem ikka samaks, alla kolib lisaks veel ka õpikute laoruum.

Praeguse raamatukogu asemele ei tule uut klassiruumi, vaid sein lammutatakse maha ja koridor tehakse laiemaks.

Seda ümberehitust rahastab Pärnu Koolide Sihtasutus, kuid täpset hinda pole veel selgunud.

Selle raamatukogu projekti lasi teha direktor Rein Eglon ja selle maksumus oli 19 tuhat krooni.

Laulukõrid võtsid mõõtu

Meribel Sinikalda

Vaid kord aastas kuuleme, kuidas akordionist Nisu oma häälepaelad valla laseb. Vaid kord aastas näeme, kuidas Raineri *alias* Maarja kleit suures esinemistuhinas alla vajub. Nüüd on see läbi -Koidula Gümnaasiumi lauluvõistlus 2010, mis toimus juba 19. aastat järjest ning ei vedanud selgi korral aasta kooliürituse tiitlit alt.

Kooli populaarseim üritus ei jäta kedagi külmaks. Näha-kuulda saab ka neid, keda talviselt võime kohata jõusaa-

Vaieldamatuks publiku lemmikuks osutus Joosep *alias* Vaido Neigaus ehk Ints.

lis, staadionil või hoopis tantsusaalis. Õpilased ise on üritusega üldiselt rahul, kuid osa leiab, et alati leidub midagi, mille kallal vinguda võib. Nii ütleb näiteks Silver 10.a-st: "Kahjuks on ka Koidula lauluvõistlusel järjepidevaid lauljaid, kes võtavad osa igast kategooriast, jättes nii teistele tühjad pihud", kuid samas tõdeb, et õnneks on olemas ka tüüpe, kes võtavad laulmist naljaga ning rohkesti tänu nende on see üritus niivõrd populaarne, mitte väljasurnud ja üksluine."

Esimest korda bandžo kätte võtnud muidu sportlane ja naljamees Riho Kask sõnab: "Tunne oli mõnus, üritus lahe ja hubane, seega oli hea meel, kui sain seal oma pilliga istuda ning näha üritust ka lava pealt, *full feeling*".

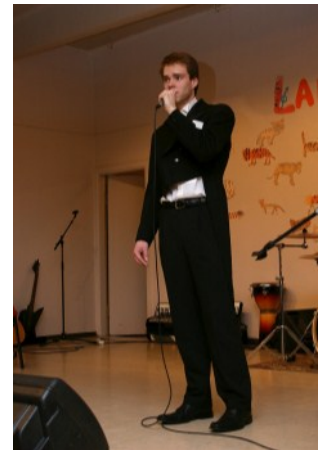
End esimest korda muusika-instrumenti tagant leidnud noori oli veelgi: kes avastas

trummid, kitarri või hoopis duduki. Samas astus üles ka näiteks koosseis Enurees, kes oli traditsiooniliselt vaid ühe proovi teinud, kuid sellele vaatamata andis väga värvika etteaste. Kommenteerimaks kogu üritust, lausus võitjakesi Silver Reinart: "Selle koha pealt on muidugi tore, et sai ikka traditsiooni jätkatud võiduga ja usun, et kogu klass on rahul. Ettevalmistused olenesid kahtlemata koosseisust ja inimestest. Lauluvõistluse puhul on vast kõige toredam see, et klassid võtavad end enamasti kokku ja töötavad ühise eesmärgi nimel. Väga mõnus omanäoline üritusarendab koostööd ja loovust."

Loomulikult kaasnes üritusega ka intriige. Publiku pöördesse ajanud ja eriauhinna pälvinud Joosep Intsil tuli ütlemisi Vaido Neigausi mäenedžeriga. Viimane süüdistas nooru-

kit artisti mõnitamises.

Kokkuvõttes läks üritus korda ja kindlasti on staaride tähelelende ja uusi staare oodata ka järgmisel aastal. Seniks aga - okas kurku ja head harjutamist!

Solistide hulgast murdis võidumees Jan Bogdanov ilmselt mõnegi tütarlapse südame.

Bändivoorus tuli võitjaks Swingy, kes suutis üllatada publikut ja žüriid puhkpillimänguga.

Iga-aastaselt on auhinnad parimatele vastavalt Hiina astroloogilisele kalendriale

Tõusva tähe ankeet

Liigume viis päeva nädalas koolis ega pruugi teadagi, et kõnnime vastu mõnele tulevasele lauljale, näitlejale, staarfotograafile või tippspordlasele. Andekaid inimesi leidub meie koolis hulgi, aga seda, kas neist ka teatakse, on teine asi. Koidula kooli tegijatest võiks lausa eriväljaande teha. Kuid siiski jäävad sõelale alati parimad. Mõtlesin, et nende inimeste tutvustamine lühikese ankeedi abil on kõige parem. Esimene neiu, kes väärrib mainimist, on 11.a klassis käiv Liivi Sõrmus, kes on oma lühikese elu jooksul suutnud nime teha naisjalgpallurina.

Nimi: Liivi Sõrmus

Hüüdnimi: päntu, pänta, livtsik, livvy (treenerile)

Olen tegija kuna: olen esindanud uhkusega oma riiki jalgpalliturniiridel

Õppeaine, mis mind köidab...

- a) matemaatika
- b) ajalugu
- c) füüsika
- d) inglise keel**

Lemmikõpetaja ja miks just tema?
Inglise keele õpetaja põhikoolis – Sirje Trisna, sest ta oli ennekõike kannatlik ja inimlik.

Mind võib iseloomustada kui ...

- a) tagasihoidlik**
 - b) vaikne hiireke
 - c) sportlik**
 - d) hajameelne**
 - e) energiapomm
- Aga tahaksin olla rohkem... otsustusvõimelisem

Viimased suurimad saavutused:

- Eesti noortemeister tüdrukute jalgpallis A-klass 2009
- A-koondise esindamine
- U-17 koondise esindamine
- U-19 koondise esindamine
- U19 Balti turniiri võit 2009
- 3.koht Eesti MV naiste jalgpallis 2009

Teen nii mõnelegi silmad ette ... aja planeerimises

Teen trenni...

- a) siis kui viitsin
- b) kord nädalas
- c) 5-6 korda nädalas**
- d) iga päev
- e) hetkel vigastuspaus**

Mul pole iial tulnud mõttesse..

Varastada; elada nii nagu homset ei tulekski

Kardan kohutavalt...

- a) ämblikke
- b) pimedust
- c) õudukaid
- d) madusid**

Ma tahaksin saada...

- a) näitlejaks
- b) kuulsaks jalgpalluriks
- c) füüsika õpetajaks
- d) ametinimetust ei oska öelda, kuid olen kindel, et mu tulevik on seotud spordi ja reisimistega.**

Kus oled seoses jalgpalliga käinud?

Lätis, Leedus, Soomes, Venemaal, Inglismaal ja Hispaanias.

Ja neist kõige erksamini on sulle meelde jäänud...?

Reis Venemaale, see oli turniir Krasnodaris, kus vastased oli tasemel – tõelised jalgpallitipud (USA, Hiina, Venemaa ja teised Euroopa riigid), korralduslik pool Venemaa poolt oli see, mis jäi meelde. Tundus, nagu oleks ajas tagasi läinud.

Küsitles: Greten Berendson

Noored lapsevanemad

Annika Andresen

Ühel talvisel keskpäeval ei kõla miski paremini, kui tassike teed vanade heade sõpradega. Nii saingi mina ühel kenal reedel oma põhikooliaegsete klassiõdede Maria Härmi (18) ja Katrin Aoga (20) kokku. Mitte paljud meieaialised ei ela nii varajases nooruses koos oma päris perega. Siinkohal tuleb mainida, et jutt ei käi vanemate juures elamisest, vaid hoopis pesapunumisest oma mehe ja lapsega.

Printsiga kohtumine ehk „Kas sul nätsu on?“

Kui varem on alati poisid pidanud esimese sammu tantsuplatsi ääres seisvate tüdrukute suunas tegema, siis praeguseks on kõikisugune kurameerimistaktika muutunud. „Ma olen alati flirtides poistelt nätsu küsinud, tean, et kui ma midagi muud esialgu küsida ei oska, saab nii alati jutule, sattusime ühise seltskonnaga vanasse Väiksesse Mukki,“ vastab Maria küsimusele, kuidas ta enda lapse isa Mirkoga tutvavaks sai.

Katrin ja Marteni eluteed ristusid aga Tallinnas, kuhu mõlemad olid keskharidust omandama läinud, noormees andis breiktantsu tunde ja tütarlaps läks sõbrannaga uudistama. Nii arenes õpetaja-õpilase suhe ja peagi kolisid noored kodulinna, Pärnusse, tagasi,

üürisid korteri ja alustasid uut elu. Peagi kolis Mariagi poisiga kokku elama Mirko vanemate poole, kus oli teine korrus noorte päralt.

Paanikaosakond ehk mida ma emmele ütlen?

Möödusid kuud kui Katrin hakkasid painama mõtted rasedusest, suurest kahtlusest tegi ta testi, mis lubaski õuele kure tulekut. „Mina ei julgenud alguses vanematele rääkida, varjasin, mul oli kõht juba päris suur, kui ema kahtlustama hakkas, küsisiki ükspäev: „Katrin, sa oled rase vä?“ Vastasin „Ei!“ ning pärast pikemat pinnimist ütlesin, et tegelikult olen küll,“ jutustas tüdruk.

Ema reaktsioon oli aga leebem, kui oletati. „Alguses mu ema kallistas mind, ütles, et saame hakkama,“ rääkis Katrin. Tõsisemalt võeti noored ette alles mõne aja pärast: jõulude ajal vanemad uurisid, kas noored on endale ikka teadvustanud, mis ees ootab - nad nägid aga meie kindlameelsust ning kinnitasid, et toetavad meid igas olukorras, lisas Katrin.

Maria ema oli uudist kuuldes aga mõne võrra murelikum - põhiliselt pabistas ta kooli pärast ning hoiatas, et nüüd ongi noorus nässus ja elu jääb elamata. „Esiialgu oli ta muidugi ehmunud, kuid möödus kaks nädalat ja mu ema mõtles lapsele juba nime,“ lausus noor ema ja tema

palgele ilmus seejuures õrn muie.

Tüdrukud märkisid, et õnneks on nendegi vanemad noorelt lapsed ilmale toonud, seega suhtusid nad uudistesse võrdlemisi mõistvalt.

Veeremine ehk too mull seda ja teist!

Sünnitamise-eelset valuhirmu neiud maha ei salga, kuid teel haiglasse polnud nende väitel enam mahti sellele mõelda. Nora, Katrini ja Marteni tütar, nägi ilmavalgust möödunud jaanipäeval ning Maria ja Mirko poeg Enrico sündis kuu võrra enneaegselt 22. septembril 2009.

Küsimusele, kuidas meenutate rasedusaega, vastasid noored emad kerge naerukihinaga, et veerevalt. Tekkis mõttepaus. Tüdrukud muutusid tõsisemaks ja Katrin arvas, et tegemist ei ole nii hullu perioodiga, kui räägitakse. „Kui näen praegu kõhuga naisi, siis mõtlen, et „Issand ...tahan ka!“ on Maria emotsionaalne. Ta leiab kiirelt põhjenduse: „See, kui su sees keegi sibilib ja oma käe-jalaga virutab ja märku annab, et tema ka olemas on - see on nii hea tunne!“ Lisavärtusena tõid nad välja mugavuse - hea olevat olnud veereda ja kõiki käsutada, sest oma paksu tagumendi

ja kõhuga lihtsalt ei jõudnud väga liikuda.

Instinktid ehk lapsuke, lapsuke, kasva juba kiiremini!

Ilmselt on tegemist instinktidega, et emarolliga kohaneda polnud nii keeruline, kui neiud olid peljanud. Praeguseks on aga lapse hoidmine Katrini arvates veelgi lihtsamaks muutunud, kuna varem olid gaasivalud ja lapse pidev soov süles olla.

Minuni jõudnud kuulujutt, et võsuke oma vanema rüppe „vajub“ ja seal istumise järgi on võimalik omal ja võõral vahet teha, leiab tüdrukute kogemuste põhjal kinnitust: „Nora kuidagi hoiab end minu süles, Katriniga aga tunneb end kuidagi vabamalt,“ märgib Maria ja lisab pärast pisikest mõttepausi: „Enrico täpselt sama moodi - minu käes on täielik sült“. Nüüdseks on põnnid ära õppinud

ehk kuidas käsi käib?

pööramise ja harjutavad hoogsasti roomamist. Esimeste sõnade või käimise ni on ilmselt veel palju aega, kuid kõige enam ootavad noored emad perioodi, kus lapsed natuke ne juba suuremad on, ringi jooksevad, lasteaia nalju räägivad ning hommikul varakult voodisse ronivad ja sooja kallistusega tervitavad.

Murepilved ehk me saame hakkama!

Küsimusele, kas varsti on teine laps ka tulemas, vastab Maria kõhklemata ja järsult: „Ei!“. Katrin puhkeb aga tagasihoidlikult naerma ja ütleb, tema on alati unistanud, et saab lapsed väga väikeste vanusevahedega – et neist ikka sõbralikud mängukaaslased saaksid. Paraku majanduslik olukord seda neile esialgu ei luba. Nimitelt elatuvad noored peamiselt emapalgast ja isa teenistusest. Ellujäämises kahtlusi ei ole, küll aga

unistavad nemadki hõrgumast leivapalukeseest. Kuna ise-

majandamises on noored veel amatöörid, tekivadki põhilised konfliktid majja sellest, kui palju ja kuhu täpsemalt ressursse paigutada.

Kurnatus ehk Bravos näeme?

Vaatamata murepilvedele, kiidavad neid, et nautivad emaks olemist ja perega aja viitmist. „Meil on mõneti vedanud, et meil on endasugused lapsed – hästi energilised ja hästi rahutud,“ rõõmustab Maria, „igav kindlasti ei haka“. Kuid mõnikord peavad noored emad puhkama ja leidma aega iseenda jaoks, seetõttu käiaksegi umbes kord kuus klubis tantsimas. „Tegelikult on päris tobe see, et kui ma lähen klubisse, siis hästi paljud ajavad silmad punni ja küsivad „Issssand, kuhu sa lapse jätsid?“, räägib Maria. „Seetõttu on mul väljas käies selline tunne, et mul on otsaette kirjutatud „rongaema“, et ma ei hooli enda lapsest ja et ma tõmban ringi,“ on Maria pettunud inimeste suhtumises ja põhjendab sealjuures oma teguviisi: „Kui ma olen 24/7 lapsega koos, siis ma leian, et võin endale nelja või viit tundi lubada, et lõõgastuda. Iga minu hommik-päev-õhtu-öö on üks ja seesama ring ning kui see umbes kaks nädalat kordub, siis ma ei taha enda väsi-

must Enrico või Mirko peale välja elada. Selle asemel võtan endale neli viis tundi, tantsin natuke, tunnen end vabalt ja olen valmis oma rutiiniga jätkama- kõigil on nii rahulik.“

Katrin lisab, et muidugi ei ole klubi ainus väljaelamise viis, kuid paraku tuleb tõdeda, et Pärnus ei ole eriti meelelahutusasutuste rajamisele rõhku pandud.

Kosjasobitajad ehk miks mitte?!

Rutiini purustavad tüdrukud ka Pärnus tegutseva noorte emade kooli abil, mille raames saavad kuni 25-aastased rasedad ja titemammad võtta koolitusi või kohtuda niisama oma aktiivsemate liikmetega, keda on hetkel umbes viis või kuus. Küsisin naljaviluks, kas klubi käib näiteks ka rannapromenaadil kärudega „rongi“ sõitmas. Maria vastas surmtõsiselt: „Aga miks mitte, kui seltskond lahe on?!“

Sõbrannad ise saavad kokku tihti ja lapsed on üksteisele mängukaaslasteks. Väiksena oli minugi kindel plaan panna oma võsuke paari parima sõbranna omaga. Maria ja Katrin on sellega tegelikult juba hakkama saanud: nimetavad üksteist ämmadeks ning küsimuse peale, kas see, et tüdruk vanem on, rolli ei mängi, väidavad nad kui ühest suust, et armastuses selliseid probleeme ei eksisteeri. Enrico ja Nora on kindel paar.

Tagasi kooli ehk kas kutsub veel?

Enda lähituleviku plaanivad Maria ja Katrin siduda kooliga. „Ma tahaks olla väike ettevõtja: tahaksin pidada oma klubi. Aga selleks on vaja haridust. Mõtlesin, et proovin järgmisel aastal jälle kooli minna, Täiskasvanute gümnaasiumisse, seal saab tundide ajal lapsed järelevalve alla jätta. Praegu on Nora veel natuke liiga noor, kolmekuune, et teda sinna niiviisi jätta,“ leiab Katrin, kes on õppinud väärtustama haridust. „Mõnikord mõtlen: „Oli mulle seda kõike vaja?“, aga siis võtan Nora süle, ta naeratab ja mul on kogu elu pahupool ununenud,“ ilmub Katrini näole siiras naeratus.

Maria naudib hetkel emarolli, koolile veel ei mõtle, küll aga mainib, et ega keskharidus saamata jää. Küsimusele, missuguseks tütarlapsed oma maimikud kasvatada tahavad, kostab Maria: „Kuna me oleme ehe näide sellest, millele viltu vaadatakse, siis püüan oma lapsele selgeks teha, et tähtis on tegeleda sellega, mis iseendale meeldib, et teiste inimeste arvamus ei ole oluline, et kui tal midagi viltu läheb, ei peidaks ta pead liiva alla ja veel kindlast seda, et kõik raskused on ületatavad.“

Katrin noogutab nõusolevalt pead: „Ma arvan ka, et see on kõige olulisem.“

Kohvikust lahkudes lisas Maria naljaviluks: „Ja ära siis unusta öelda, et EMAD ON LAHEDAD!“

Pildid: Erakogu; Risto Randla

Lugusid ekvaatori kandist

Heleen Gustavson

Söögivahtetunnil, mil Koidula kooli gümnaasistid liiguvad kärsitult sööklasse, et oma õnsatele kõhtudele leida leevendust ja kui kiiremad ja tugevamad on istunud laudade taha, hakkab üks naine 5000 km eemal muldonnis oma kuuendat last sünnitama. Külamehed istuvad hüti ees leitsakus ning tõmbavad kuivalt sigaretti. Naised hõikavad teadet üksteisele ja ruttavad vee järele. See vaatepilt koos sõnnikulõhna, kanade ja kitsedega sulandub kokku üheks Aafrikaks.

Nende kahe maailma side eksisteerib ähmaselt ainult maakaardil, aga kohapeal oma silmaga kaemas käies on võimalik tõeliselt veenduda, et me elame siiski kõik ühel planeedil.

Liiga kuum maa

Amazonas: loodusehäll, mis kubiseb igal sammul puumadest, madudest, hiigelämblikest, lindudest, putukatest ja satikatest. Oma pettumuseks polnudki see nii elust kihav, kui ma pildiraamatutest olin harjunud nägema. Aga tuleb olla kannatlik. Hetkelisele sissetungijale mõjub lõputu jõgede rägastik nagu känd, mis imeb pea mõtetest täiesti tühjaks ja vajutab silmad kinni. Pulss lausa hüppas lakke, kui järjekordse küla sadamakail ootasid tugevad ja energilised naised, kes seelikute vihisedes tõmbasid ka mind kättpidi tantsima. Öhtul pidin veel pealekauba tantsima ühe noormehega. 12-aastane tüdruk oleks tahtnud laua alla roomata (kui laud oleks olemas olnud).

Kohalike seas levib igasuguseid jutte ja uskumusi, millest üks jõudis ka minu kõrvadeni. Kui rase naine ei taha või ei tea öelda, kes on lapse

Kohalik masai karjus Tansaania, kes püüdis iga hinna eest turistidele oma suveniire müüa.

Foto: Heleen

isa, siis vastus on olemas. Lapse üks eostajatest on ilmselgelt „delfiinimees”, kes neide täiskuuöodel oma lähedusega õnnistab. Selline pärimus võib pealtnäha lahendada probleemid, aga kuidas tegelikult väikesed külakogukonnad sellistesse juhtumitesse suhtuvad, võib üks turist ainult aimata.

Loomaaid ilma puurideta

Tihti pidi papa Fanessa (meie teejuht) auto peatama, sest poolpimedad gnuud ei tahtnud lihtsalt eest liikuda. Ühel teisel päeval nägin ma Ngorongoro kaldeeras vaatepilti, mis oli õige kummastav. Isane lõvi liikus seisma jäänud autorodust rahulikult mööda, hõõrudes ennast iga masina vastu. Mõni tüdrukuke oleks hüüdnud: ”Kui nunnul!” ja juba käe aknast välja pistnud, et „suurele kiisule” pai teha. Mis siinsetel loomadel viga on, mõtlesin mina. Tunne oli nagu tõelises *National Geographicu* filmis, kuid kõik savannielanikud on kuidagi liiga julged. Põhjus on selles, et rahvusparkides elavad loomad ei ole küttemiseiga harju-

nud (mis näitab pargivahtide head tööd) ja nõnda on ka inimene nende jaoks lausa nähtamatu.

„Now you are my papa, mama and sister!”

Ah sa poiss! Seda tüdrukut meenutades kipun alati mui-gama. On lausa häbi, et ma enam tema nime ei mäleta. Päeva algus oli kätte jõudnud ja Ngorongoro kaldeera auras niiskusest nagu katel keeva veega. Kõik olid parasjagu söömas hommikueinet. Meie laua juurde ilmus noor naine. „Good morning!” Ta lausa pakatas õhinast. Saime üksteisega tuttavateks ja siirusega, mida ma pole veel enne näinud, teatas ta, et nüüd me oleme ta perekond. „If you need something than ask from me, your sister!” „Please, bring us some bread, sister.” „Yes, papa!” See naine oli õnneseen, sest ta sai kelnerina töökoha hotellis. Vähestel veab nii, eriti maapiirkonnas. Üldiselt on Aafrikas kaks võimalust, kuidas täielikust vaesusest kiirelt pääseda: üks viis on minna kloostriisse (neid on vähe) ja teine võima-

lus on leida koht endale turismindudes.

Kust on pärit Freddy Mercury?

Freddy on pärit sealt, kus teda vaevu tuntakse- Zanzibarilt. Tema auks on seal üks pood ja baar, kuid pealinnas leidub ka palju erilisemaid kohti. Aafrika idarannikut kutsuti valge mehe surmaks, aga kahtlemata kuulus ka see saar nende piirkondade hulka, kus orjandus lausa õitses. Aga mis on ühist valge mehe surmal orjade püüdmissel? Haigusel, palav kliima ja psühholoogiline pingel, mis kaasnes põliselanike tagaajamise, valvamise ja transportimisega? Zanzibarile toodi kõik kinnipüütud kokku ning müüdi maha. Selle ajalooesiga mälestamiseks on püstitatud mälestusmärk, mis isegi nüüd vaadates on õdvastav. Aga peale kuulsa laulja ja inim-müügi on veel midagi... On levinud kuuldus, et saare viimane iseseisev valitseja põgenes oma lossist aluspükste väel. Minu silmis on Zanzibar kõige ilusam, kuid veidi õnnetu saar.

Noored väntavad maailma parandavat filmi

Birgit Uibu

MTÜ Dance@Europe on vabatahtlikkuse alusel loodud organisatsioon, mille suurimaid eesmärke on teadvustada tervislikke eluviise tantsu, näitlemise ja kujutavate kunstide kaudu ning innustada noori seeläbi ettevõtlikkusele.

Tahame oma projektiga olla noortele eeskujuks ja näidata, et terve olles jõuab palju, saab olla ettevõtlik ning kogeda palju huvitavaid, panustades seega nii iseenda kui ühiskonna arengusse.

Meie juhtlause on: „*Be active, live healthy, love arts,*” (Ole aktiivne, ela tervislikult, armasta kunste.)

Kes kuuluvad perekonda?

Oktoobrikuus 2009 viidi läbi Dance@Europe konkurss, kus valiti välja mitmed säravad isiksused, kelles märgati enesekindlust, rõõmsameelsust, suurt taht ning seda mis-ki, miks just tema Dance@Europe projekti sobib. Meie oma koolist kuuluvad sinna tiimi Eliise Urbel 9.b klassist ning abituriendid Kristiina Štõkova ja Birgit Uibu.

Projekti meeskond koosneb andekatest noortest ja juba kogenud professionaalidest, kelle hulka kuuluvad nii mustkunsti, filmi-, muusika-, näitlemi-

Pildil MTÜ Dance@Europe seltskond, vasakult esimene autor, paremalt esimene Elise Urbel, tagareas Kristiina Štõkova.
Foto: Birgit Uibu

se kui tantsuainimesed, mitmed koreograafid ja tantsijad üle Eesti, toetajad ja nõustajad.

Sponsoritest on hetkel väga suureks toeks Tervise Paradiis, Bravo Nightclub, PMP ja DanceAct tantsuagentuurid, Tartu Ülikooli Pärnu kolledž ja Villa Wesset.

Mida Dance@Europe endast kujutab?

Projekti raames toimuvad järjepidevalt eri stiili tantsu- ja näitlemistreeningud ning mitmekesised üritused ja loengud tervislike eluviiside teemadel. Üheksa kuud kestva projekti perioodil arendatakse osaliste tantsu-, näitlemise-, ja eneseväljendusoskusi, samuti ka teadmisi tervislikest eluviisidest.

See on pikk eneseteostuse ja –arengu tee. Maikuu

valitakse välja 10 parimat, kes on sellel teekonnal kõige rohkem arenenud ning nendega reisitakse edasi Euroopasse end särava sõuga Euroopa tänavatele näitama. Lisaks sellele külastatakse Euroopas erinevaid asutusi: spaasid, tantsustuudioid ja -koole, mis annaksid juurde teadmisi tervislikest eluviisidest, suurendaksid riikidevahelist noorte koostööd ja annaks noortele palju uusi kogemusi.

Projekti tulemusena produtseeritakse sellest 2010. aastal ka dokumentaalfilm, mis peaks innustama kõiki Eesti noori järgima tervislike eluviise, olema ettevõtlikud ning mitte kartma suurelt unistada!

Kus meid näha saab?

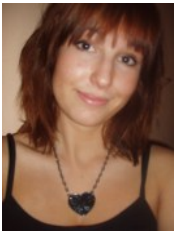
Dance@Europe'l on valmimas kohe oma kodulehekülg. Hetkel saab meie tegemistega kursis olla uue meedia kanalites, nagu blogspot (aadressil: www.dance-at-europe.blogspot.com),

samuti saab liituda Orkuti ja Facebooki kommuuniga Dance@Europe.

Lühikesi klippe meie trennidest on võimalik uudistada Vimeo'st www.vimeo.com, sisestades otsingusse Dance@Europe.

Oma show ja sõnumiga astume kindlasti üles 2010. aasta Pärnu Hansapäevadel! Kohtume seal!

Euroopa nägu 21. sajandi noorele eestlasele

Merit
Rahnik

„Sa näed imelik välja, kas sa söid midagi halba?”

„Jah, ma sõin kapitalismi.”

Gloaalne kapitalism on katastroof, halvim, millega inimkond eales kokku puutunud. Me ei märka, et näilises heaolus oleme madalamate jõudude orjad ning võidusõidus rahaga jääb kaotajaks kogu maailm. Kuidas saaksimegi märgata, kui mõtleme inime 21. sajandi Euroopas on justkui massidefekt, hälve harmoonilises keskkonnas, ohumärk, mis tuleb neutraliseerida?

Meie, y-generatsioon, püüame meeletult saada osaks moodsast maailmast, kuni see veel hävitatud pole. Ajame taga uusi alternatiive, otsime eskapismi uue aja tehnoloogilistest saavutustest. Meie jumalateks on saanud meedia, virtuaalmaailm ja raha – oleme vaimsel allakäigutrepil.

Milleks selline depressiivsus? Aga sellepärast, et tänapäeva noor on lõhestunud isiksus. Meie mõistus on katki rebitud, meie identiteet murtud kildudeks ja seda ei paranda ükski lahas. Ühelt poolt tahame teha tähelendusi ning tõestada maailmale, et meie elu pole tühipaljas

vegeteerimine; teiselt poolt tahame säilitada kohta hallis massis, sest meil pole tugipunkti, millele toetuda. Maailm on lahti, avatud uksi on miljoneid, kuid kartus siia linnadžunglisse eksida on meie elu suurim hirm. Tiit Kõnnusaar võrdles seda tunnet seismisega pilvelõhkujate viimasel korral asuvas piirdeta toas – ühelt poolt on ümberringi justkui ääretu vabadus, teiselt poolt ahistab püsiv stressiseisund, sest suur hirm on komistada ja alla kukkuda. Hirm on aga hea pinnas tarbimise õhutamisega ning uputades oma ajud materiaalsusesse, vajume järjest sügavamale vaimsesse pimedusse. Me oleme eksiteel ja vajame lahendust, kuid leiame vaid väärastunud vaimusünnitisi, mida lühidalt kutsume teadmistepõhiseks ühiskonnaks – teadmiste, mis sünnitavad uusi tooteid, suurendavad tarbimist ja laulavad oodi kapitalismile, uue aja põrgule.

2009. aasta detsembris esitasid mitmed firmad iga-aastaselt elektroonikamessil Consumer Electronic Show idee kolmeimensioonilise televisiooni laiendamiseks kodudesse. New-York Times'i andmetel plaanitakse uus tehnikaike müüki paisata juba 2010. aasta suvel, vaatamata sellele, et alles paari aasta eest tuli meil välja vahetada vana süsteem kõrghälvatavusega televisiooni vastu.

Tähtis on luua, mis müüb, kuid veel olulisem

on luua, mis hoiab massi mõtlemast. Tundub, et kommertsiaalne eliit koostöös meediaga üritab meid iga hinna eest hullustuses hoida, peaasi, et meil poleks aega analüüsida oma väärtushinnanguid.

Suurim muutus meie mõttemaailmas käesoleval sajandil on, et meie ideed sünnivad laiuti, mitte enam sügavuti. Me haaram teavet pinnapealselt, sest pole aega süveneda, kui uus ja huvitav informatsioon peale pressib. Võib-olla ongi nii parem – ehk on juba hilja midagi muuta, ja ükskord, kui tehnoloogial ei oleks enam kuhugi areneda ja ühiskond jõuaks selgusele oma tühjuses, tekiks katastrofaalne kaos. Vaimueliit, ainsad inimesed, kes suutnuks hoida inimkonda genotsiidist (globaliseeruva ideoloogia vaimusilmas on kõik inimesed üks rahvas), on juba niikuinii eraldunud ühiskonnast, põgenevad vaimsete väärtuste paradiisi.

Maailm hävib meie sees, meie ümber, meie tõttu. Maailmast on saanud groteskne rusudes paik, kus neljandik inimesi, tarbimisklass, mädaneb roiskavas ülekülluses, samal ajal kui ülejäänud 75%-le ei võimalda maailm elu kunagi millegi muu kui piinana, neile ei avane iial võimalust avaldada oma loovat inimlikku potentsiaali, sest nad on arengumaade odav tööjõud, inimesed, kes pole kunagi käinud spaas ega söönud šokolaadi.

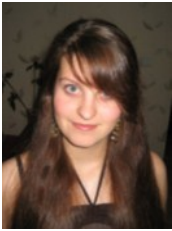
Keskmine aafrika leibkond tarbib täna 20% vähem kui veerand sajandit tagasi. Igal aastal sureb arengumaades välisvõla ja sellest tekkinud kriisi tõttu 7 miljonit last (<http://www.newint.org/features/2006/11/01/facts/>) – see on peaaegu 5 korda rohkem kui Eesti elanikkond kokku, kuid esimese maailma ohverduseks pole kunagi liiga palju. Vähe-
musmaailma laibad on vaid statistika uute töökohtade tekitamiseks läänes. See on humaansus Euroopa moodi.

Inimese vaimses elus valitseb kriis – ühiskond on katkus, mida levitavad rotid – rahamaania, kapitalism. Võib-olla me suudame selle epideemia kontrolli alla saada enne, kui see meid hävitab, aga valmis peame olema kõige hullemaks. Õigupoolest ei määrugi saatusega leppimine midagi, sest „surm” tuleb ühiskonnale märkamatuks – pimestatult võltisist näilisusest ei saa me arugi, kui madalale langeb meie moraal ja eetika.

Me oleme kapitalismi-jumalad, moodsa maailma ajudeta vegeteerijad, kuid uhked enda üle, sest meil on konveiersüsteem. Tänapäeva tööline toodab nädalas sama palju, kui 18. sajandi tööline nelja aastaga. (<http://www.worldwatch.org/node/1783>).

Õnnitlused Euroopale, oleme suutnud sitast saia teha. Kuid kuhu jäi inimlikkus?

Kas staarid võivad endale KÕIKE lubada?

Liis
Jürimäe

Käisin 6.märtsil Pärnu Spordihallis toimunud Andru Donaldsi (pildil) kontserdil, kust naasin pärast kolmandat lugu suure ahastuse ja mõistmatusega.

Nimelt, kella 21st algama pidav kontsert startis mõni minut pärast 22.

Kui lõpuks tunnise hilenemisega staar lavale jõudis, oli ta ilmselgelt midagi tarvitanud. Mehel olid püksid poolenisti jalast ära ning mikrofoni loopimine ja ropendamine kujunesid tema õhtu lemmiktegevusteks. Luguude vahepeal suhtles ta rahvaga ning kordas mitmeid kordi, kuidas teda Enigmasse kutsuti.

Donaldsi ühe jutu kordamine ning ebaviisakas kõnepruuk tekitasid minus ja mu sõprades tahtmise sealt kohe ära minna, seda me ka tegime, ja

me ei olnud ainukesed - äraminejaid oli rohkem kui kahe käe sõrmedel kokku võimalik lugeda.

Hiljem arutasime kontserdil käinud sõpradega, miks ta nii käitus? Kas tal tõesti ei ole inimeste ja oma fännide vastu austust? Teatavasti elavad staarid ainult tänu oma fännidele. Kas inimesed, kes on avalikule elule tuntud, võivad kõike teha?

Mina leian, et staar peaks oma austust fännide vastu väga tugevalt välja näitama, selleks on eelkõige vaja ilmuda lavale kainenena ning õigeaegselt. Ma saan aru, kui hilinetakse 10-15 minutit, aga tund aega!?

Ausalt, mul on kahju nendest inimestest, kes endale 390-kroonise pileti otsid ja vastu said joores mehe, kes vahepeal lavalt ära kadus.

Staar on nagu iga teinegi inimene ning kui ta soovib oma karjääri edasi teha, kehtivad piirid, mille ületamisega võib kukkuda väga valusalt ja väljaronimine võib olla võimatu - seega staarid ei tohiks endale kõike lubada!

Ilma tualetita hakkama meist keegi saa..

Grerten Berendson

Ega me ela 17. sajandil Prantsusmaal Versailles, kus peeti pesemist ja käimlat vaid talupoegadele vajalikuks. Oleme jõudnud 21. sajandisse ja tualettidel on meie elus tähtis osa. Meie koolis on piisavalt WC-sid ja pesemisvõimalusi. Õpilastele tekitab aga ebamugavusi, et ukсед ei käi lukus.

Keldrikorrusel ja esimesel korrusel ei saa juba pikemat aega tualeti ust lukku panna. Vaata ise, kuidas hakka-ma saad! Seni kutsuvad õpilased oma kaaslaste või venitavad oma käe/jala välja, et keegi neid siis märkaks. Kui küsisin ühelt meeldivalt koristajaproualt, miks nii on, vastas ta, et algklassi lapsed panevad ukse seestpoolt haaki ja ronivad siis ukse alt välja. Töömehel on seejärel tükk tegemist, enne kui ukse lahti saab. Sellepärast ongi otsustatud, et ustele enam haake ei panda.

Tundub, et ei jäägi muud üle, kui tuleb hakata õpilastel omavahel kokku leppima märke, mis teavitavad sellest, et keegi on juba sees. Kas siis sildid - näiteks „Ära sega!“ või värvid: punane tähendab kinnist ja roheline, et on vaba. Kui kellelgi on mõni superhea idee, siis andke meile teada!

Koidula Pressi toimetus

Peatoimetaja Annika Andresen (12.r); kujundaja Risto Randla (12.r); fotograafid: Silver Reinart (12.a), Sander Tomson (11.a); toimetajad: Merit Rahnik (12.r), Helen Naaber (12.b), Liis Jürimäe (12.c), Riho Kask (10.a), Heleen Gustavson (10.a), Epp Andresen (10.c), Greten Berendson (10.r), Merilin Randmaa (10.r), Helerin Randmaa (10.r), Meribel Sinikalda (10.r).

Vastutav väljaandja: Ille Rohtlaan

Ideed, informatsioon, vihjed, pretensioonid: meedia@koidulag.edu.ee

Kultuurikülg

Kallid lugejad!

Pole olemas õigemat hetke kui see, mil suunata oma vaba aeg ja tähelepanu lugemisele. Juba seetõttu, et selle kümnendi lõpp on nimetatud lugemisaastaks. Olgu tegemist raamatu või ajalehega, koguka teose või lühikese rubriigiga, annab lugemine meile piisaval hulgal nii elamusi kui teadmisi. Sel kuul heidame meiega kõrvale muusika- ja filmimaailma ning pakume ülevaate uutest ja vanadest raamatutest, mida lugeda.

Avardage oma meeli, pange valmis oma fantaasia ja käige tegelastega kaasas mööda huvitavaid radu!

Lugemiseni!

Tõnu Õnnepalu „Paradiis“

Paradiis on üks koht ja üks aeg. Koht – väike küla Hiiumaa läänerrannikul metsa ja mere vahel, aeg – põhiliselt 1980. aastate lõpp.

Kõik raamatus toimuv tuuakse lugejateni kirjadena autorilt. Enamasti realistlikus võtmes jutustatakse nendes autori, ühe küla ja seal elanud inimeste lugu. Nagu Õnnepalule omane, siis ka selles teoses kirjeldatakse suuresti loodust ning aastaaegu. Teos on läbivalt rahulik, mistõttu ei tuleks seda raamatut kätte võttes oodata põnevusega suurte probleemide või situatsioonide käsitlemist. Samas annab see lugejale hea tunde ning rahuliku olemise nii meie kujutelmale kui ka raamatut ilmestavate piltide põhjal meie oma Paradiisis.

Jan Kaus „Hetk“

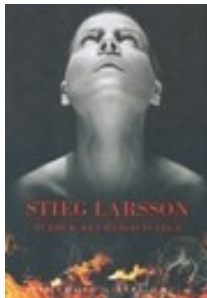
„Hetk“ on mõtlemapanev romaan meie ajast ja meie kohast, tagasivaadetega lähiminevikku. Autorit iseloomustab võime tabada ajas olulist ning seda usutavalt ja hingeminevalt kirja panna.

Nagu Jan Kausi eelmises populaarses romaanis „Tema“ on ka selle raamatu keskseteks teemadeks lähisuhted, usalduse võimalikkus inimeste vahel, armastus ja ükskõiksus.

Stieg Larsson „Tüdruk, kes mängis tulega“

Tegemist on triloogia teise romaaniga. See teos on järg raamatule „Lohetätoveeringuga tüdruk“, mis on saavutanud rahvusvahelisel areenil suure kuulsuse ning arvatavasti jõuavad selleni ka järjeosad. Siinkohal ei ole võimalik lahti seletada raamatu keerulist süžeed lühidalt ja mõne lausega, kuid saab mainida, et sisu on võrdlemisi huvitav ja paeluv. Eriti soovitatav on seda teost lasta lugeda noortel, kes põlevad soovist kogeda midagi pöörast, üllatavat ja meelde jäävat.

Sofi Oksanen „Puhastus“

„Puhastus“ on Eesti juurtega Soome kirjaniku kolmas romaan. Teos heidab pilgu Eesti lähiajaloole, ühe rahvakillu ja üksikisikute valikutele või valikute puudumisele repressiivses ühiskonnas. Samuti on see lugu vaimsest ja füüsilisest vägivallast, ühtaegu nii nõrkadest kui vapratest naistest meeste agressiivses maailmas. See lugu on olevikku kummitavast minevikust, lugu kadedusest, kättemak-
sust ja lunastusest.

See teos annab lugejale elamusi, kogemusi ning ka hilisemat mõtteainet, miks ja kuidas kõik juhtus. Ka kõige nõudlikumad lugejad ei pea pettuma ning suure tõenäosusega võib varsti selle raamatu leida kohustusliku koolikirjanduse nimekirjast.

Kultuurikülje toimetaja
“kulturist” Helen Naaber

Õpilane vs. õpetaja

Rauno Siinmaa

Arvo Press

Kes ja mis lauluga esindab Eestit sel aastal Eurovisioonil?	Malcolm Lincoln "Siren"	+	Malcolm Lincoln "Siren"
Nimeta ainus faktor, mis määrab keha vabale langemisele kuuluva aja (vaakumis)!	Kõrgus	+	-
Kelle valitsus tuli Juunipöördega Eesti etteotsa?	Johannes Varese	+	Barbaruse
Mis vahe on sõnadel "järgi" ja "järel"?	Vastan tööd järele ja järgi võrdub taga.	+	Järgi on millegi alusel/põhjal ja järel kõndima või järele tegema.
Kui pikk on Kuu keskmine kaugus Maast?	384 000 km	+	Ei aima ka
Kristjan Jaak Peterson sündis 14. märtsil, aga mis aastal?	1807.	+	1813.
Kes oli Salvador Dali?	Hispaania kunstnik	+	Kunstnik
Kes on Uus-Meremaa riigipea?	Elizabeth II	+	Elizabeth II
Mis aastal kolis Koidula kool praegusesse majja?	1979.	+	1979.
Nimeta Eesti ainuke kaashäälrikuga lõppev kohanimi!	Tallinn	+	Tallinn
Summa:	9 punkti		7 punkti

8	1				7		3
			6		7		8
9		2	3	1		6	
	4			7		5	6
		7	9		1	2	
	6	3		4			9
		4		9	2	1	6
6			5		4		
7		8				5	9

O		E ₁		H	E ₂			X
X	L		P	O			H	N
E ₂				X	L		P	O
E ₁					I	N	O	H
N	I	E ₂			O			E ₁
				N	X	P		
I			L	E ₁	N		X	P
L				I	P	O		E ₂
	N				H		E ₁	

Nagu kolm tilka vett

Joosep Ints

Joosep Neigus

Vaido Neigus

Karikatuur Riho Kask Fotod: erakogu

Soovitusi eksamiperioodiks

1. Ütle soolale "nägemist!". Proovi õppida niivõrd soolavabalt kui võimalik. Selle asemel kasuta vürtse ja maitsetaimi ning väldi soolaseid valmistooteid nagu sink, peekon ja juust– nii hoiad mõtted magusana.
2. Joo kohvi ja tee asemel vett. Ammu teada tõde, kuid tõesti, see muudab sind eksaminandina pehmemaks ning säravamaks.
3. Väga hea on järgmine harjutus: pane konspekt põrandale, võta sisse kätekõverduse lähteasend ja aseta küünarnukid maha õlgade laiuselt. Hoi aasendit vähemalt ühe peatüki lugemisele kuluva ja soorita kaks korda päevas kogu eksamiperioodi vältel. Nii pead eksami ajal vastu ka kõige kõvemale pingele
4. Eriti hästi mõjub õppides kõik roheline , näiteks spinat. Annab head mõtted!
5. Kõige efektiivsemalt toimib poks. See vormib nii õlgu kui käsivarsi ning aitab üldiselt eksamivormi ning eelnevaid pingeid maandada.